

ความเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนา เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีจราจร พ.ศ.

ประเด็นที่ ๑ การกำหนดประเภทความผิดในคดีจราจร ตามร่างมาตรา ๔ (กำหนดไว้ ๓ ประเภท) เหมาะสม และครอบคลุมเพียงพอแล้ว

เหตุผลประกอบ

๑. ไม่เห็นด้วยกับร่างมาตรา ๔ ความผิดที่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ในประเด็น “ผู้ขับขี่ เจ้าของรถ หรือผู้ครอบครองรถ” เบื้องต้นผู้กระทำความผิดคือผู้ขับขี่เหตุใดจึงออกไปสั่งแก่ผู้ประกอบการหรือเจ้าของรถ

ข้อเสนอแนะ

๑. ดำรวจ ตาม ม. ๔ (๒) คดีความผิดที่เปรียบเทียบได้ ยังมี พรบ ทางหลวง ม. ๕, ๔๒ เรื่องความผิดเกี่ยวกับการจราจร เช่น ความเร็ว เครื่องหมายจราจร ซึ่งควรเข้าสู่การพิจารณาของศาลจราจร และควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างศาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมขนส่งทางบก บางมาตรากำหนดเวลาไว้น้อยมาก ถ้าสามารถใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์และส่งเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ได้จะทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพตามกรอบเวลาที่กำหนด

๒. ความผิดอื่นที่เป็นโทษศาลแขวงน่าจะนำมากำหนด โอนคดีอุบัติเหตุทุกเรื่องหรือโทษศาลจังหวัดให้ปรับมาศาลจราจรทั้งหมดเพื่อควบคุมสถิติและการดำเนินการ ถ้าเอาของศาลจังหวัดมาไม่ได้ ก็เอาในส่วน of ศาลแขวง และตาม พรบ จราจร ม. ๔๓ น่าจะเอามาใช้ในศาลจราจรด้วย

๓. ควรดำเนินการในเชิงป้องกัน ปัญหามีคนต่างด้าวเข้ามาในไทยจำนวนมากซึ่งสามารถควบคุมดูแลได้หรือไม่ กรณีเยาวชนหรือผู้ขาดคุณสมบัติในการใช้ยานพาหนะ (ไม่มีใบขับขี่และไม่ผ่านการฝึกอบรม) ดังนั้นทำอย่างไรให้บุคคลดังกล่าวสามารถใช้ยานพาหนะได้อย่างถูกต้องและปรับแก้กฎหมายให้ผู้ควบคุมยานพาหนะจะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน และทำให้ป้ายเครื่องหมายจราจรเข้าใจง่าย

๔. ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ตาม พรบ จราจรทางบก ม. ๑๖๐ ตรี วรรค ๑ เป็นโทษขึ้นศาลแขวง ส่วนวรรค ๒ - ๔ เป็นโทษหนักทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ ตาย ต้องขึ้นศาลจังหวัด ดังนั้น เห็นว่าคดีตาม ม. ๑๖๐ ตรี วรรค ๑ ควรระบุให้ชัดว่าเป็นคดีที่ขึ้นศาลจราจร เพื่อไม่ทำให้คนสับสนว่าอย่างไรต้องขึ้นศาลจราจร

๕. ประเด็นเกี่ยวกับความผิดในร่างมาตรา ๔ (๑) (๒) ข้อกฎหมายยังเขียนไม่ชัดเจน หากเป็นกรณีความผิดกรณีเดียวผิดกฎหมายหลายบทแล้วมีบทโทษหนักแต่พนักงานสอบสวนหรือศาลสำคัญผิดลงโทษฐานเบาจะทำให้ไม่สามารถฟ้องบทใหญ่ได้อีก ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าให้ลงโทษหรือฟ้องฐานความผิดบทใหญ่

๖. นิยามตามมาตรา ๔ (๑) มีฐานความผิดที่เกินอำนาจของศาลแขวง ดังนั้น ควรระบุเฉพาะความผิดตามมาตรา ๑๖๐ ตรี วรรคหนึ่ง หรือไม่

๗. ควรรวมความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถในทาง ให้เป็นความผิดที่เป็นคดีจราจรด้วยหรือไม่

๘. ความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวตาม พ.ร.บ. การทางพิเศษ ถือว่าเป็นความผิดที่เป็นคดีจราจรหรือไม่

๙. ควรเพิ่ม “ผู้ตรวจการ” ตาม พ.ร.บ.ขนส่งทางบก ให้มีอำนาจในการสอบสวนในคดีจราจรด้วยหรือไม่

ประเด็นที่ ๒ คดีความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุรา (คดีจราจรตามมาตรา ๔(๑)) ในการนำตัวผู้ต้องหาไปฟ้องคดี-ให้พนักงานสอบสวนแจ้งประวัติการกระทำผิดให้พนักงานอัยการทราบเพื่อระบุไว้ในคำฟ้องด้วย

เหตุผลประกอบ

๑. ปัญหา พนส ตรวจสอบลายนิ้วมือไม่ทัน/ล่าช้า ซึ่งตาม วิ แขวง ถ้าผู้ต้องหารับสารภาพต้องรีบฟ้อง

ข้อเสนอแนะ

๑. กรณีเมาแล้วขับ จะกำหนดอย่างไรให้เมาแล้วขับไม่มีความผิดที่เกิดจากความประมาท (เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องเป็นเจตนาเนื่องจากยอมเสี่ยงเห็นผลได้ว่าเมื่อเมาแล้วความสามารถในการขับลดลง)

๒. ประเด็นว่าควรให้ใครเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนใหญ่เห็นว่าให้ศาลมีหน้าที่สร้างระบบและตรวจสอบประวัติเอง

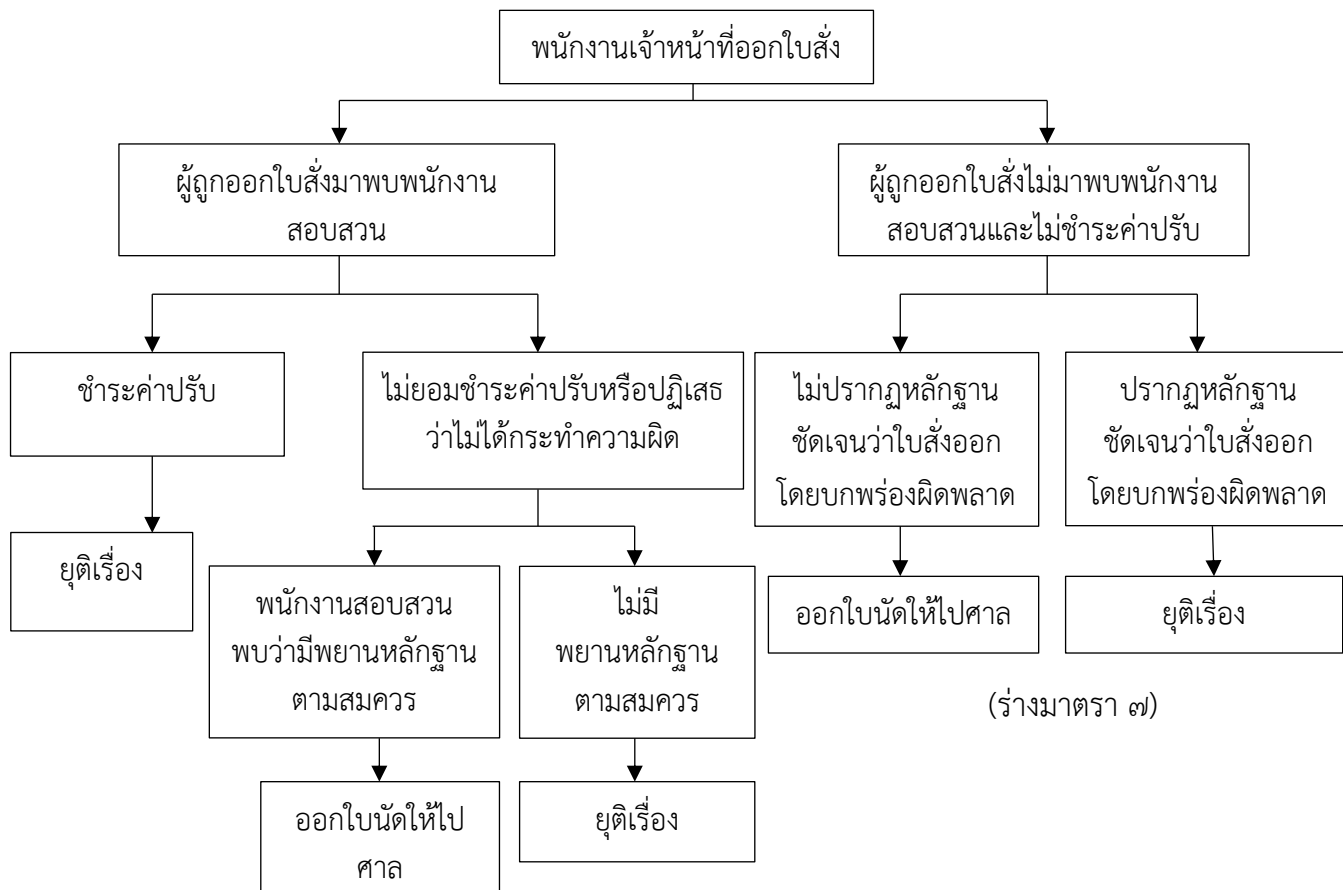
๓. สิ่งที่น่าสนใจอีกลักษณะของบุคคลนอกจากลายนิ้วมือ คือ เลขบัตร ๑๓ หลัก และการสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อให้ตำรวจ อัยการ และศาลใส่ข้อมูลและใช้ร่วมกัน กำหนดตัวบุคคลที่สามารถเข้าสู่ระบบ มีปัญหาคือหน่วยงานใดเป็นเจ้าของ กับควรมีกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่หรือไม่และหน้าที่ใคร

๔. เรื่องตรวจสอบประวัติ ถ้ากำหนดไว้แบบนี้ พนส จะไม่สามารถปฏิบัติได้ด้วยขั้นตอนของระยะเวลา เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ ซึ่งปัจจุบันมีระบบ Crime เชื่อมโยงทุกสถานีตำรวจ จึงควรให้สามารถตรวจสอบข้อมูลได้จากระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของตำรวจ กับประเด็นใบนัดตาม ม. ๑๐ (๑๕) ที่ต้องมีลายมือชื่อของอัยการ แต่ตามกฎหมาย พนส เป็นผู้ออก ทำให้ต้องส่งเรื่องไปให้อัยการลงลายมือชื่อก่อน บางกรณีมีปัญหาเรื่องระยะทาง จึงเสนอว่าควรให้เป็นลายมือชื่อของ พนส เพื่อมิให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

๕. กรณีเมาแล้วขับ ควรมีวิธีพิจารณาเฉพาะหรือไม่ และกระบวนการของพนักงานสอบสวนต้องรวดเร็ว

๖. เนื่องจากกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน เพิ่มขึ้นตอนในกรณีเมาแล้วขับ ทำให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการยากลำบากเนื่องจากมีวิธีหลายขั้นตอน จึงทำให้มีการดำเนินคดีแก่ผู้ที่เป็นเยาวชนจำนวนน้อย

ประเด็นที่ ๓ การนำคดีขึ้นสู่ศาล

(ร่างมาตรา ๖)

(ร่างมาตรา ๗)

เหตุผลประกอบ

๑. ตาม ม.๑๑ วรรค ๑ ให้ถือว่าคู่ฉบับเป็นคำฟ้องโดยไม่ต้องมีการสอบสวน มีปัญหาว่าหากอัยการเห็นว่าพยานไม่ครบถ้วนหรือเห็นว่าการกระทำไม่เป็นความผิด จะสามารถดำเนินการอย่างไรได้ ซึ่งเชื่อมโยงกับ ม. ๒๐ กรณีจำเลยปฏิเสธ ให้ศาลกำหนดนัดสืบพยานและแจ้งให้อัยการเข้าทำหน้าที่เป็นโจทก์เพื่อให้พยานเข้าสืบ

๒. ไม่เห็นด้วย ตามใบนัดซึ่งถือเป็นคำฟ้อง ควรให้อัยการมีดุลพินิจพิจารณาพยานหลักฐานเพื่อคุ้มครองสิทธิให้เป็นไปตามกระบวนการของกฎหมาย มิใช่กำหนดเพียงให้กระบวนการดำเนินไปโดยรวดเร็ว

๓. ไม่เห็นด้วย ตาม ม. ๑๑ วรรคหนึ่ง ที่ว่า “...ให้ถือว่าคู่ฉบับใบนัดฉบับดังกล่าวเป็นคำฟ้องโดยไม่ต้องทำการสอบสวน” ถือว่ายกเว้นหลักตาม ปวิอ ม. ๑๒๐ หรือไม่

๔. เห็นว่าให้คงข้อความข้างต้นไว้เนื่องจากเป็นกฎหมายพิเศษ

๕. ประเด็นร่างมาตรา ๖ มาตรา ๗ ไม่เห็นด้วยเนื่องจาก การส่งใบนัดให้ไปศาลต้องไม่เกินเจ็ดวันตามร่างนั้น ระยะเวลาไม่สอดคล้องกับกติกาสากลที่ให้ผู้ต้องหาสามารถต่อสู้ได้อย่างเต็มที่ (ระยะเวลาสั้นเกินไปจึงขอให้ปรับแก้เวลาให้เหมาะสมเพื่อให้จำเลยสามารถรวบรวมพยานหลักฐานในการต่อสู้คดีได้) ถ้าวินที่กำหนดให้ไปศาลนั้นเกินระยะเวลา ๗ วันตามมาตรา ๖ ต้องระบุเหตุจำเป็นหรือไม่

ข้อเสนอแนะ

๑. การฟ้องคดีต้องมีการสอบสวนโดยชอบ เห็นว่าอาจตัดความว่า “โดยไม่ต้องทำการสอบสวน” ออกเพื่อมิให้เกิดข้อโต้แย้ง
๒. ควรกำหนดกลไกให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
๓. ประเด็นร่างมาตรา ๔ (๒) ตอนท้ายควรจะกำหนดให้ชัดเจนว่ากรณีไม่ออกใบสั่งต้องให้ชัดเจนว่าเป็นกรณีใดบ้าง
๔. การนำคดีขึ้นสู่ศาลนั้นควรนำคดีขึ้นสู่ศาลเฉพาะที่ผู้ถูกกล่าวหาต่อสู้เท่านั้น
๕. อำนาจของพนักงานอัยการตามมาตรา ๑๑ (กรณีพนักงานอัยการมีความเห็นต่างจากพนักงานสอบสวน จะต้องทำอย่างไร)
๖. ควรรวบรวมกรณีที่เป็นการกระทำความผิดซึ่งหน้าและผู้ขับขี่ปฏิเสธว่าไม่ได้กระทำความผิดให้อยู่ใน พ.ร.บ. นี้ด้วย
๗. ภูมิลำเนาในทะเบียนบ้านอาจไม่ตรงกับใบอนุญาตขับขี่ จึงควรใช้ตามทะเบียนบ้าน เนื่องจากมีระบบออนไลน์ที่ใช้ในการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนบ้านให้เป็นปัจจุบัน
๘. มีความจำเป็นหรือไม่ ที่มาตรา ๖ จะต้องกำหนดให้พนักงานสอบสวนสอบถามผู้ถูกออกใบสั่งถึงวันและเวลาที่สามารถเดินทางไปศาลได้หรือไม่
๙. การขอเลื่อนตามใบนัด แจ้งที่ใคร อายุความนับอย่างไร

ประเด็นที่ ๔ การยกเลิกใบสั่งกรณีการออกใบสั่งเป็นไปโดยบกพร่องผิดพลาด

- ในคดีจราจรตามมาตรา ๔(๒) ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกใบสั่งตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบกตามมาตรา ๖ และ มาตรา ๗ นั้น หากปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าการออกใบสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยบกพร่องผิดพลาด ให้บันทึกเหตุแห่งความบกพร่องผิดพลาดนั้นพร้อมทั้งแจ้งหัวหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกใบสั่งดังกล่าวเพื่อดำเนินการยกเลิกใบสั่ง และให้หัวหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกใบสั่งดำเนินการยกเลิกข้อมูลใบสั่งตามที่ได้รับแจ้ง และแจ้งให้ผู้ถูกออกใบสั่งทราบการยกเลิกใบสั่งด้วย (ร่างมาตรา ๘)

เหตุผลประกอบ

๑. เห็นด้วย เนื่องจากเมื่อคดีอยู่ในชั้นสอบสวน หากมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นก็ยกเลิก ทำให้คดีไม่ต้องมาสู่ชั้นอัยการ

ข้อเสนอแนะ

๑. ร่าง ม. ๖ ออกใบสั่งแล้วไม่มีพยานหลักฐานตามสมควร ให้ยุติเรื่อง กับ ม. ๘ ออกใบสั่งโดยผิดพลาด ดังนี้ ถือว่าเจ้าพนักงานผิดตาม ป.อาญา ม. ๑๕๗ หรือไม่ เพราะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ผิดพลาดบกพร่องและพิสูจน์ได้ เห็นควรออกเป็นนิตยโทษกรรมและควรเขียนให้ชัดว่าเมื่อไม่มีเจตนาพิเศษก็ไม่ผิด ม. ๑๕๗

๒. ตาม ม. ๘ ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าการออกใบสั่งเป็นไปโดยบกพร่องซึ่งมีกระบวนการยกเลิกเพิกถอน ส่วนตาม ม. ๖ กรณีไม่มีพยานหลักฐานตามสมควร ดังนี้ ใครเป็นผู้สั่งว่าการออกใบสั่งนี้ถือว่าผิดพลาดบกพร่อง เพราะตำรวจเป็นผู้ออกเอง กับประเด็นยุติเรื่อง ยุติแบบใด

ประเด็นที่ ๕ กรณีเป็นคดีจราจรที่ไม่ได้มีการออกใบสั่ง สามารถนำคดีขึ้นสู่ศาลได้

- คดีจราจรที่ไม่ได้มีการออกใบสั่งตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก หากปรากฏหลักฐาน เช่น กล้องหน้ารถ วิดีโอคลิปจากโทรศัพท์มือถือ ให้พนักงานสอบสวนออกหมายเรียก หากผู้นั้นไม่มาตามหมายเรียก หรือมาแต่แจ้งว่าตนไม่ได้กระทำผิด ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการและออกใบนัดให้ไปศาลตามมาตรา ๖ หรือ มาตรา ๗ แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๙)

เหตุผลประกอบ

ข้อเสนอแนะ

๑. ที่มาของพยานหลักฐานควรมีการตรวจสอบให้ชัดเจนเสียก่อน อาจมีกรณีถูกกลั่นแกล้งติดต่อ เพราะมิใช่พยานหลักฐานที่ได้มาจากเจ้าพนักงาน ซึ่งการพิสูจน์คลิปต้องส่งกองพิสูจน์หลักฐาน

ประเด็นที่ ๖ กรณีที่พนักงานสอบสวนส่งใบนัดไปศาล หากผู้ต้องหายินยอมเสียค่าปรับในอัตราสูงสุดให้คดีเป็นอันเลิกกัน โดยไม่ต้องทำการสอบสวน

เหตุผลประกอบ

๑. กรณีมีผู้เสียหายควรให้เขายินยอมด้วย เพื่อสอดคล้องกับ ป.วิอ. ม. ๓๘

๒. ไม่เห็นด้วยกับการให้ พนส ใช้ดุลพินิจเปรียบเทียบปรับหรือใช้อำนาจกึ่งตุลาการ

ข้อเสนอแนะ

๑. เพื่อสร้างมาตรการป้องกันป้องปราม เห็นควรให้เรื่องไปที่ศาล ไม่ใช่การให้ชำระค่าปรับโดยง่าย

๒. ม. ๑๑ วรรค ๓ ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่า ใบนัดไปถึงศาลแล้วหรือไม่ และควรให้ผู้ต้องหาไปแสดงตัวต่อศาลว่าประสงค์ชำระค่าปรับในอัตราสูงสุด

๓. ปัญหาผู้ต้องหาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด แต่มาทำงานที่ กทม. โดยการส่งใบสั่งจะส่งให้ตามภูมิลำเนา ซึ่งการที่ผู้ต้องหาจะทราบเรื่องอาจเลยกำหนดเวลา เมื่อมารายงานตัวต่อ พนส หากต้องชำระค่าปรับในอัตราสูงสุดซึ่งอาจไม่มีเงินจ่าย เมื่อคดีถึงศาลจะถูกจำคุกหรือไม่ และควรกำหนดมาตรการแก่ผู้ต้องหาจากเขาไปหาหน้ก กับเห็นว่าไม่ควรจำกัดการใช้ดุลพินิจของศาล / มีมาตรการทางเลือกตาม ม.

๔. เรื่องเขตอำนาจศาล เช่น อยู่ปัตตานี แต่ทำผิดที่เชียงใหม่ ใบสั่งส่งไปที่ปัตตานี แต่ต้องถูกดำเนินคดีที่เชียงใหม่ เห็นว่าควรใช้ ปวิอ ม. ๑๘ ใช้หลักภูมิลำเนาของผู้กระทำความผิดเพื่อความสะดวก ไม่ต้องเดินทางมาศาลที่เชียงใหม่ และกรณีทำผิดในไทย แต่ปัจจุบันตัวอยู่ต่างประเทศ หากรับสารภาพแล้วสามารถให้คนอื่นชำระค่าปรับแทนได้หรือไม่ / อาจขออนุญาตดำเนินคดีในท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาโดยโทรประสานเจ้าพนักงานเพื่อให้โอนคดี กับกรณีชำระค่าปรับ มิได้กำหนดว่าจำเลยต้องมาปรากฏตัวต่อหน้า

๕. ไม่ให้พนักงานสอบสวนใช้ดุลยพินิจในการเปรียบเทียบปรับทุกกรณี ต้องปรับในอัตราสูงสุดเท่านั้นหากใช้ดุลยพินิจแล้วอาจเกิดความไม่เท่าเทียมได้

๖. มาตรา ๙ ควรระบุให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนด้วยหรือไม่

๗. มาตรา ๑๑ วรรคสาม ควรตัด “ไม่น้อยกว่าสามวัน” ออกหรือไม่

ประเด็นที่ ๗ ในการฟ้องคดีจราจรให้จัดทำโดยพนักงานสอบสวนส่งใบนัดคู่ฉบับไปศาลพร้อมใบสั่งและพยานหลักฐานภายใน ๓ วัน นับแต่ออกใบนัด โดยให้พนักงานอัยการลงชื่อไว้ในคู่ฉบับใบนั้นโดยไม่ต้องทำการสอบสวน (ร่างมาตรา ๑๓)

เหตุผลประกอบ

ข้อเสนอแนะ

๑. ปกติการฟ้องคดีทางวาจา ก็ต้องมีการสอบถามปากคำว่าจะรับหรือปฏิเสธ ส่วนการส่งพยานหลักฐานมิได้กำหนดให้ส่งมาให้อัยการด้วยทำให้อัยการไม่สามารถรับรู้ได้กรณีมีการสืบพยานซึ่งพิจารณาแล้วมีลักษณะให้ศาลดำเนินการแบบไต่สวนหรือไม่ ซึ่งการที่กำหนดให้อัยการมีหน้าที่นำพยานเข้าสืบแต่ไม่ให้อัยการมีโอกาสตรวจสอบพยานตั้งแต่ต้น จึงเสนอว่าก่อนส่งเรื่องไปให้ศาล ให้ส่งมาให้อัยการเพื่อให้มีเวลาพิจารณาตรวจสอบพยานเพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชนด้วย (๑.๐๑.๑๖)

ประเด็นที่ ๘ กรณีจำเลยไม่มาศาลในวันนัดให้ไปศาล

- เมื่อศาลประทับฟ้องแล้วจำเลยไม่มาศาล ศาลมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของจำเลยมิกำหนดไม่เกินเก้าสิบวันและให้ศาลมีอำนาจออกหมายเรียกจำเลยมาศาล และมีหนังสือแจ้งไปยังนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เพื่อให้ นายทะเบียนงดการดำเนินการใด ๆ ทางทะเบียนสำหรับรถคันนั้นไว้เป็นการชั่วคราว แต่ถ้าจำเลยมาศาล ก็ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปตามมาตรา ๒๐ (ร่างมาตรา ๑๔)

เหตุผลประกอบ

ข้อเสนอแนะ

๑. ถ้าจำเลยไม่มีหมาย ศาลจะตั้งหมายให้หรือไม่ ดังนั้น จึงขอเสนอให้ศาลตั้งให้หมายความให้ในกรณีที่จำเลยไม่มีและต้องการหมายความ (ในวันนัด)

๒. มาตรา ๑๐ (๑๕) กำหนดให้ต้องมีลายมือชื่อพนักงานอัยการในใบนัด ดังนั้น จะสามารถลดขั้นตอนดังกล่าวได้หรือไม่ และขั้นตอนตาม พ.ร.บ.ดังกล่าวเป็นอย่างไร

๓. มาตรา ๑๓ วรรคท้าย กำหนดให้ไม่ตัดสิทธิในการยื่นฟ้องใหม่ จะส่งผลให้มีปัญหาเรื่องการบังคับใช้ เพราะถ้าพนักงานสอบสวนดำเนินการไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนดก็จะมีผลอะไร เนื่องจากยื่นฟ้องใหม่ได้

๔. มาตรา ๑๔ การที่ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี จะเป็นการข้ามขั้นตอนหรือไม่

๕. การแยกฟ้อง “คดีจราจร” ออกจากฐานความผิดอื่นจะก่อให้เกิดความยุ่งยากหรือไม่ จึงเสนอให้รวมฟ้องกันไปกับฐานความผิดอื่นได้

๖. มาตรา ๒๘ ควรกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรมด้านการจราจรหรือไม่ โดยอาจจะกำหนดหลักเกณฑ์อัตราค่าใช้จ่ายในอัตรารวมสูงสุด หรือเป็นอัตราสูงสุดต่อวัน เพื่อเป็นการป้องกันค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร เช่น ในกรณีฝึกอบรมกับโรงเรียนสอนขับรถที่เป็นเอกชนอาจเก็บค่าใช้จ่ายสูง

ประเด็นที่ ๔ มาตรการพิเศษในคดีจราจรที่ศาลสามารถกำหนดโทษเพิ่มเติมได้ แม้โจทก์ไม่ร้องขอ (ร่างมาตรา ๒๔/๑)

๑. ว่ากล่าวตักเตือน เฉพาะในกรณีที่จำเลยกระทำความผิดคดีจราจรในลักษณะความผิดที่ได้ฟ้องในคดีนี้เป็นครั้งแรก(ร่างมาตรา ๑๘)

๒. การพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี (ร่างมาตรา ๒๖)

๓. การทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ให้พนักงานคุมประพฤติ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้มีความจำกัับดูแลการกระทำความผิดบริการสังคม (ร่างมาตรา ๒๗)

๔. การเข้ารับการศึกษาอบรมด้านการจราจร โดยให้จำเลยเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรม (ร่างมาตรา ๒๘)

๕. การตัดคะแนนความประพฤติในการขับรถ (ร่างมาตรา ๒๙)

๖. ห้ามใช้รถภายในระยะเวลาที่กำหนด (ร่างมาตรา ๓๑)

เหตุผลประกอบ

๑. เห็นด้วยให้มีโทษเสริมให้ศาลสามารถใช้ดุลยพินิจแทนโทษปรับได้

๒. มาตรา ๒๖ มีหลักเกณฑ์ในการดำเนินการอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับ พ.ร.บ. จราจรทางบก ซึ่งมีความคล้ายคลึงกัน

๓. มาตรา ๑๓ วรรคสาม กรณีที่คู่ฉบับใบนัดไม่ไปถึงศาล ศาลจะมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องได้อย่างไร

๔. มาตรา ๓๑ ถ้าจำเลยไม่มีเงินจะบังคับอย่างไร เนื่องจากต้องค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาทรัพย์สิน

ข้อเสนอแนะ

๑. ในคดีจราจรเสนอให้จำคุกหรือกักขังนอกเวลางาน เพื่อให้ยังคงสามารถไปทำงานได้อยู่ (จนกว่าจะครบตามที่ศาลพิพากษาลงโทษ)

๒. การพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๖ แห่ง พ.ร.บ.นี้ ซึ่งเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติ จะขัดหรือแย้งกับความผิดกรณีแข่งรถในทาง ซึ่งเป็นกฎหมายสารบัญญัติ หรือไม่ เนื่องจากกรณีแข่งรถในทางให้ศาลพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ไม่น้อยกว่า ๖ เดือน และศาลจะใช้ดุลพินิจพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ไม่น้อยกว่า ๖ เดือนโดยอาศัยมาตรา ๒๖ ได้หรือไม่

ประเด็นที่ ๑๐ การว่ากล่าวตักเตือนแทนการพิพากษาลงโทษจำเลยให้กระทำได้เฉพาะในกรณีที่จำเลยได้กระทำผิดคดีจราจรในลักษณะความผิดที่ได้ฟ้องในคดีนี้เป็นครั้งแรก และศาลเห็นว่ามิเหตุอันสมควรเมื่อได้พิจารณาถึงประวัติ อาชีพ สถานะการเงิน ตลอดจนสภาพความผิดของจำเลย หรือกรณีมีเหตุอันควรปรานีอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๒๕)

เหตุผลประกอบ

ข้อเสนอแนะ

ประเด็นที่ ๑๑ ห้ามมิให้ศาลรอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษจำเลยที่กระทำผิดซ้ำในข้อหาขับรถในขณะเมาสุรา

- คดีจราจรตามมาตรา ๔(๑) ถ้าความปรากฏแก่ศาลเองหรือความปรากฏตามคำแถลงของโจทก์ว่าจำเลยเคยถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ มาก่อน แล้วจำเลยมากระทำความผิดในคดีนี้อีกยังไม่พ้นห้าปีนับแต่วันที่ศาลในคดีก่อนมีคำพิพากษา ในกรณีที่ศาลคดีนี้พิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ห้ามมิให้ศาลรอกการกำหนดโทษหรือกำหนดโทษแต่รอกการลงโทษจำเลยในคดีนี้ ทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ (ร่างมาตรา ๓๐)

เหตุผลประกอบ

๑. เห็นว่ามาตรการนี้เป็นโทษแก่จำเลย (และถือว่าเกินค่าขอหรือไม่) กับเป็นการบีบบังคับการใช้ดุลพินิจของศาล

๒. ไม่เห็นด้วยกับร่างมาตรา ๓๐ เนื่องจากดุลยพินิจศาลเป็นอำนาจอิสระ จึงควรให้ศาลใช้ดุลพินิจในการตัดสินคดีได้

ข้อเสนอแนะ

๑. ผู้เข้าร่วมสมมนาส่วนใหญ่เห็นว่าเมื่อกระทำผิดซ้ำอีก ไม่ควรให้ศาลรอกการลงโทษ ขอเสนอให้คงไว้ตามร่างเดิมครั้งที่สองห้ามรอลงอาญาเนื่องจากกระทำผิดซ้ำไม่เด็ดขาด

ประเด็นที่ ๑๒ อำนาจศาลในการสั่งยึดรถจำเลยขับขี่ในขณะที่กระทำผิดไว้ชั่วคราว

- ในกรณีที่ศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ศาลอาจสั่งให้ยึดรถที่จำเลยขับขี่ในขณะที่กระทำผิดไว้เป็นการชั่วคราว ตามระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรกำหนดแต่ไม่เกินเก้าสิบวัน โดยให้จำเลยเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา เจ้าของหรือผู้ครอบครองรถอาจยื่นคำร้องต่อศาลขอคืนรถดังกล่าวได้แม้ยังไม่พ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หากแสดงให้เห็นว่า ตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองรถที่แท้จริง และจำเลยนำรถดังกล่าวไปใช้โดยตนมิได้มีส่วนรู้เห็นและได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วที่จะป้องกันไม่ให้จำเลยนำรถไปขับขี่ (ร่างมาตรา ๓๑)

เหตุผลประกอบ

ข้อเสนอแนะ

ประเด็นที่ ๑๓ กรณีจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล

- ในคดีจราจรที่ศาลกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หรือสั่งให้กระทำการกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๒๗ หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ศาลอาจนำวิธีการตามมาตรา ๒๔/๑ หรือเงื่อนไขตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ที่ยังไม่ได้กำหนดแก่จำเลยมากำหนดเพิ่มเติม สั่งปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท หรือกักขังไม่เกิน ๓ เดือน แล้วให้จำเลยปฏิบัติตามเงื่อนไขต่อไปให้ครบถ้วนก็ได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงอัตราโทษในความผิดที่ศาลพิพากษาและความร้ายแรงของการฝ่าฝืนเงื่อนไข แต่หากจำเลยยังคงจงใจฝ่าฝืนเงื่อนไข ศาลอาจนำโทษที่รอไว้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนมาลงแก่จำเลย กำหนดโทษที่ยังไม่ได้กำหนดหรือกำหนดโทษใหม่ แล้วแต่กรณี แทนการให้จำเลยปฏิบัติตามเงื่อนไขคุมประพฤติหรือคำสั่งให้กระทำการกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๒/๑)

เหตุผลประกอบ

ข้อเสนอแนะ

ความคิดเห็น อื่น ๆ เพิ่มเติม

๑. ประเด็นร่างมาตรา ๕ วรรคสอง กระบวนการลงโทษเด็กต้องแยกออกจากกระบวนการของผู้ใหญ่ ซึ่งในต่างประเทศมีมาตรการ ลงโทษผู้ปกครอง ลดหย่อนโทษเด็ก และใบขับขี่ตามลำดับชั้น

๒. ปัญหาเรื่องระบบ GPS ที่ใช้กับรถขนส่งระบบยังไม่เสถียรสัญญาณไม่ครอบคลุมเมื่อสัญญาณหาย ระบบจะไม่แสดงตัวตนผู้ขับขี่ ปัญหาคือมีการออกใบสั่งจากกรณีดังกล่าวด้วย

๓. กรณีไปรษณีย์รายเดือนเกิดปัญหาส่งใบสั่งล่าช้า เมื่อผู้ถูกออกใบสั่งไม่พบใบสั่งจะโต้แย้งได้หรือไม่

๔. ให้ศาลเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการต่อสู้คดีกรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดจริง

๕. กรณีความเหลื่อมล้ำพนักงานจราจรเลือกปฏิบัติ

๖. ใบสั่งทุกใบที่ออกต้องชำระแก่ศาลไม่ใช่ตำรวจเป็นผู้รับชำระค่าปรับ และควรยกเลิกส่วนแบ่งรางวัลนำจับใบสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๗. ควรแบ่งความผิดออกเป็นสองระดับ

- ความผิดเกี่ยวกับความสะอาดในการจราจร (โทษเล็กน้อย)

- ความผิดเกี่ยวกับความปลอดภัยของประชาชน (เป็นอันตรายต่อผู้อื่น)

๘. หากศาลจราจรตั้งขึ้นแล้ว ขอเสนอให้มีพนักงานสอบสวนประจำสถานีตำรวจที่ดำเนินคดีจราจร โดยเฉพาะ

๙. กรณีเป็นบริษัทขนส่งก่อนออกใบสั่ง เสนอให้พิจารณาโดยแยกผู้ประกอบการออกเป็น ๒ กลุ่ม

- มีการจัดระบบควบคุมตรวจสอบหรือลงโทษผู้ขับขี่รถดีแล้ว

- ปล่อยปละละเลย

๑๐ ควรพัฒนาเทคโนโลยีไปควบคู่กันกับการพัฒนากฎหมาย และควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนทราบ

๑๑. ในการขึ้นสู่ศาลจะต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่าย ขอเสนอให้สร้างองค์กรของประชาชนเพื่อกลั่นกรองช่วยเหลือประชาชนที่ไม่ได้กระทำความผิดจริง ๆ

๑๒. ไม่ต้องการชำระค่าปรับแก่ตำรวจเนื่องจากตำรวจได้ส่วนแบ่งรางวัลนำจับ

๑๓. เห็นด้วยกับร่างมาตรา ๑๘ และเสนอเพิ่มเติมให้สามารถชำระค่าปรับตามใบสั่งที่ศาลได้

๑๔. ควรกำหนดฐานความผิดให้ชัดเจนเพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าพนักงานตำรวจ

๑๕. กรณีเจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบกส่งใบนัดให้รายงานตัว ปัญหาคือ ไม่มีการสอบสวนหรือสอบถามใด ๆ จุดประสงค์หลักคือมุ่งให้ชำระค่าปรับเท่านั้น

๑๖. จะมีวิธีการใดลดช่องว่างการบังคับกฎหมายที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำ

๑๗. ประเด็นในมาตรา ๓๐ ใช้คำว่า “เคยถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิด” แต่เหตุใดในมาตรา ๕/๑ วรรคสอง ใช้คำว่า “ประวัติการกระทำความผิด” มาตรา ๕/๑ วรรคสอง ควรใช้ถ้อยคำเดียวกันกับมาตรา ๓๐ ซึ่งกระชับกว่า

๑๘. กรณีรถขนส่งที่มีตำรวจนำแต่มีใบสั่งความเร็วเกินกำหนดมาที่ผู้ประกอบการ กรณีนี้รถตำรวจที่นำผิดด้วยหรือไม่ และผู้ประกอบการสามารถฟ้องเจ้าหน้าที่หน่วยงานนั้นได้หรือไม่ ผู้ประกอบการจะมีวิธีดำเนินการอย่างไรบ้าง

๑๙. ขอเสนอแนะให้รถขนส่งผู้โดยสารสามารถวิ่งช่องทางที่สองได้เนื่องจากเป็นรถต่างประเภทกันกับรถบรรทุกหรือรถพ่วง จึงขอเสนอให้ปรับแก้กฎหมายให้สอดคล้องกับการใช้รถใช้ถนน และสอดคล้อง

กับสถานการณ์ โดยบูรณาการกฎหมายทุกฉบับที่เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนให้มีความสอดคล้องกันในแต่ละฉบับและให้สอดคล้องกับสภาพการใช้รถใช้ถนนให้เหมาะสม

๒๐. เห็นชอบให้มีศาลจราจร เนื่องจากความไม่ชัดเจนในการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่สังคมตั้งข้อสังเกต ร่างกฎหมายฉบับนี้จะทำให้เกิดบรรทัดฐานว่ากรณีใดเป็นความผิดกรณีใดไม่ผิด

๒๑. เสนอให้พัฒนาคู่ขนานที่จะมารองรับระบบของศาลจราจรควบคู่กันไปด้วยคือ

- กระบวนการยุติธรรม ควรจะพัฒนาระบบฐานข้อมูลการตรวจสอบ การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานให้พร้อม

- กระบวนการของหน่วยงานอื่น ๆ ต้องมีความชัดเจนในกระบวนการของผู้ออกไปสั่ง หรือ ความถูกต้องของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

๒๒. กรณีรถเช่าที่ผู้เช่าเป็นชาวต่างชาติ หากมีการกระทำความผิด จะต้องดำเนินการอย่างไร